

[Nagy István](#) (Csíkszereda, 1907. júl. 5. – 1983. jan. 5. Kolozsvár) – karmester, hegedűművész, zenetanár. Szülővárosában végezte el a róm. kat. gimnáziumot (1925); zenei tanulmányait Marosvásárhelyen kezdte Haják Károlynál és Metz Albertnél, majd a budapesti Zeneakadémián, főként Kemény Rezsőnél folytatta. A marosvásárhelyi róm. kat. tanítóképző és gimnázium ének- és zenetanára (1934-41), a kolozsvári Tanítóképző Intézet (1941-46), majd a Magyar Zene- és Színművészeti Főiskola (1946-48) professzora és igazgatója, a Magyar Művészeti Intézet (1948-50), ill. Gh. Dima Főiskola (1950-74) tanára.

A magyar zenei anyanyelv, az eredeti népi dalkultúra jelentős művelője. Már marosvásárhelyi tanárként megszervezi iskolájának fiú vegyeskarát, amellyel a reneszánsz és a modern magyar kórusművészet tolmácsolójává válik. Ezt a munkát magasabb szinten folytatja a kolozsvári tanítóképzősök országos hírűvé emelt vegyeskarával, valamint a nevét viselő énekkarral. Ezek számos művet szólaltatnak meg országos vagy éppen egyetemes bemutató formájában Bartók Béla, Kodály Zoltán, Márkos Albert, Zoltán Aladár művészetéből. Vonósnégyesével is számos erdélyi városban hangversenyezett. Az 1948-ban újjászervezett [*Dalosszövetség](#) elnökeként karmesterképzésre és modern műsorpolitikára törekszik. [*Bartók Béla emlékezete](#) jegyében sorozatot indít a szerző műveiből. Országos szinten veszi ki részét a kórusmozgalom irányításából, tanítványai révén is szolgálja az énekkari kultúrát. Ezt mozdítja elő a [*kottakiadás](#) terén is. Ugyancsak fontos szerepet vállal [*Kodály Zoltán emlékezetének](#) ápolásában. Egy Szász Károllyal közösen szerkesztett [*énekeskönyve](#) kizárólag népdalokra épül.

Az Énekszó, Erdélyi Iskola, Ifjú Erdély, Néptanítók Lapja, Művelődési Útmutató – Művelődés, Igaz Szó, Korunk, Lucrări de Muzicologie, Utunk hasábjain s a *Zenetudományi írások* c. kötetben közölt írásai a zenei anyanyelv, a zenepedagógia és az énekkari kultúra kérdéseivel foglalkoztak. Marosvásárhelyi diákkórusával hanglemez is készült. Énekkarának kórusművet dedikált Kodály Zoltán, neki magának Szabó Csaba.

Festményben, rajzban alakját Nagy Imre, Gy. Szabó Béla örökítette meg.

Domokos Pál Péter: *A magyar népzene és énekkari művelődésünk*. Hítel 1938/2. – Balogh Edgár: *A dalos Nagy István vallomása*. Kis Újság, Bp. 1942. – Lakatos István: *Kodály-muzsika Erdélyben*. Pásztortűz 1942. 545-548; uő: *A kórusművek kiváló tolmácsolója*. Utunk 1957/10. – Mikecs László: *Kolozsvári éneklő ifjúság*. Termés 1944/2. – Zoltán Aladár: *A székelyföldi hangversenykörút tanulságai*. Utunk 1949/23. – Méhes György: *N. I. megszűnt és újjászülető kamarakórusáról*. Utunk 1956/39. – Halmos György: *Gondolatok Kodály-est után*. Korunk 1957/5. – Szalman Loránd: *Kórusmozgalmunk mestere*. Igaz Szó 1957/6. – Szabó Csaba: *Bartók- és Kodály-kórusok tolmácsa*. Korunk 1971/7. – Deák Tamás: *Ethosszá tisztult szenvedély*. Igaz Szó 1977/6. – Benkő András: *A 75 éves N. I. muzsikusz-portréjához*. Korunk 1982/7; uő: *Hat évtized a zene szolgálatában*. Zenetudományi írások 1983. – Angi István: *N. I. és a kórusművészet esztétikája*. Korunk 1983/3. – Terényi Ede: *Emlékezés N. I.-ra*. Új Élet 1983/5.

(B. A.)